

takových okolností, ze kterých při normální bedlivosti by každý člověk průměrných vlastností čerpal přesvědčení o pravdivosti uvedených nebo sdělených urážlivých skutečností. Nabytí přesvědčení o pravdivosti posoudí tedy soud ne podle obviněného, nýbrž s hlediska objektivního a nestačí proto poukaz na informátora, kterého pachatel nejmenuje, a prostě označuje za důvěryhodného; vždyť by se tak vůbec vymklo kontrole, zda pachatel mohl zprávu pokládati d ů v o d n ě za pravdivou, a mohl by si pak vždy pachatel pouhým poukazem na neznámého důvěrníka, jenž ho informoval, zajistiti beztrestnost podle § 6 odst. 2 lit. b) cit. zákona tvrzením, že jeho informátor je osobou důvěryhodnou.

S tohoto právě uvedeného právního hlediska vytýká zmateční stížnost dále právem, že přece při tomto správném výkladu předpisu § 6 odst. 2 lit. b) cit. zákona musilo soudem býti zjištěno, co vlastně onen informátor — důvěrník — obžalovanému sdělil. Bylo proto důležitým zjištění obsahu dopisu, který obžalovaný podle svého tvrzení obdržel, jakož i zjištění, zda obžalovaný mohl informátora, se zřetelem na jeho postavení, pověst a pod., považovati d ů v o d n ě za spolehlivého a jeho zprávu za pravdivou. ♦

Dalším důsledkem tohoto mylného právního nazírání je okolnost, že nalézací soud nikde v rozsudku nerozlišuje mezi skutečnostmi před vydáním a po vydání pozastaveného článku nastavšími, jako je tomu na př. při reprodukci celého průběhu trestního řízení po dni 9. prosince 1933, t. j. po datu uveřejnění článku, k němuž nesměl nalézací soud, jak nahoře podrobněji dovedeno, přihlížeti, vždyť obžalovaný sám udal při hlavním přelíčení, že v době informace mu nebylo známo, zda se vede proti soukromému žalobci trestní řízení. Bylo proto zmateční stížnosti soukromého žalobce vyhověti a podle § 288 odst. 2 čís. 1 a 3 tr. ř. uznati, jak uvedeno.

Čís. 5172.

Beztrestnosť vydierania, spáchaného v cudzine na osobe, ktorá učinila v tuzemsku na pachateľa trestné oznámenie pre neplatenie súdne nevymáhateľnej pohľadávky (turpis causa).

(Rozh. zo dňa 3. januára 1935, Zm IV 180/34.)

N a j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti J. S., obžalovanému zo zločinu podvodu atď., a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol tento r o z s u d o k: Najvyšší súd vyhovuje zmätočnej sťažnosti z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385, č. 1. a) tr. p. a zrušuje rozsudky oboch súdov nižších stolíc, nakoľko obžalovaný bol uznaný vinným z prečinu pokusu vydierania podľa §§ 65 a 350 tr. zák. a na základe § 326, č. 1 tr. p. oslobodzuje obžalovaného J. S. od tarchy a následkov tejto časti obžaloby.

D ô v o d y :

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť obžalovaný zrejme v smysle § 385, č. 1. a) tr. p. z toho dôvodu, že omylne bol za

vinného uznaný z prečinu pokusu vydierania, lebo hľadiac na to, že nemal úmyslu zadovážiť si majetkový prospech, nespáchal trestný čin. Zmätočná sťažnosť je základná. Čin obžalovaného bol spáchaný v Berlíne, preto v smysle §§ 8 a 11 tr. zák. treba skúmať, či zakladá čin obžalovaného skutkovú podstatu pokusu vydierania aj podľa §§ 253 a 43 nemeckého tr. zák. Podľa § 253 nem. tr. zák. ku skutkovej podstate vydierania sa vyžaduje, aby úmysel páchatel'a smeroval ku zadováženiu protiprávnej majetkovej výhody.

Podľa zistených skutočností poškodená poskytla obžalovanému 750 R. M. do odvážnej hry v herne v San Remu v Itálii a keď advokát poškodenej upozornil obžalovaného na túto jeho dlžobu, obžalovaný poslal poškodenej do Berlína dopis, v ktorom oznamuje, že nemôže vyhovieť svojej povinnosti, a v prípade, že poškodená nevezme späť trestné oznámenie, opisy dopisov poškodenej odovzdá konzulátu a advokátovi, pôvodné dopisy však jej rodičom, manželovi, prípadne aj svokrovi. Vrchný súd má za to, že obžalovanému išlo o zadováženie neoprávneného majetkového prospechu, lebo poškodená zrejme v úmyslu, aby dosiahla svoju pohľadávku, podala trestné oznámenie. Obžalovaný totiž uvedenú hrozbu učinil v úmysle, aby poškodená trestné oznámenie odvolala, aby na ňom pohľadávku tú nevymáhala, taktiež aby vyhnul sa ďalším neprijemnostiam a útratám.

Najvyšší súd však nesdiela tento názor. Ponevác poškodená poskytla obžalovanému pôžičku na odvážnu hru v herne, tedy ku spáchaniu takého činu, ktorý — keby bol spáchaný v tuzemsku —, mal by byť kvalifikovaný za priestupok podľa § 88 tr. zák. o priest., preto nemala takého nároku proti obžalovanému, ktorý by mohla súdnou cestou uplatňovať (turpis causa). Neľze tedy mať za to, že úmyslom obžalovaného by bolo bývalo odstrašiť poškodenú od uplatňovania jej súdnou cestou nevymáhateľnej pohľadávky, naopak zo zistených skutočností plynie, že svojou vyhrážkou len to chcel docieľiť obžalovaný, aby poškodená odstúpila od trestného oznámenia. Ponevác podanie tohoto oznámenia samo nemuselo mať za následok majetkovú škodu pre obžalovaného, lebo obžalovaný bol dodatočne pravoplatne sprostý obžaloby pre vyhlásenie rečenej pôžičky, obžalovaný tedy mohol byť toho presvedčenia, že je nevinný, preto neľze vyriešiť, že jednal s tým úmyslom, aby si odstrašením poškodenej od trestného oznámenia zadovážil protiprávnyma majetkovú výhodu. Neľze tedy kvalifikovať čin obžalovaného podľa § 253 nem. tr. zák. a hľadiac na §§ 8 a 11 tr. zák. netreba skúmať, či zakladá čin obžalovaného prečin pokusu podľa §§ 350 a 65 tr. z. slov. Ponevác čin bol spáchaný v cudzozemsku, a podľa § 13 tr. zák. o priest. priestupok spáchaný v cudzozemsku sa netreba sa zaoberať otázkou, či zakladá čin obžalovaného skutkovú podstatu priestupku útisku podľa § 1 a 2, odst. 1. zák. č. 309/21 sb. z. a nar. Je tu tedy dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1. a) tr. p. Preto najvyšší súd sprostil obžalovaného obžaloby.

Čís. 5173.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 16, čís. 1 zák. čís. 50/23 není třeba, aby pachatel výslovně projevil souhlas se zločinem nebo přeči-